

יום א', ז' בטבת תשס"ח (16 בדצמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

שבוע שמח ושבוע טוב!

הרהורים מימי החנוכה

בסדרת מופעי "הקסם של הכימיה" שזכיתי לעשות בפני קהלים שונים סביב הארץ בימי החנוכה שחלפו עלינו עכשיו, שאלתי שאלה תמימה: הרגפרור הוא המצאה של הדורות האחרונים – הוא לא הגיע לשימוש ע"י העולם הרחב עד לפני פחות ממאה שנה. הפיתוח לקח עשרות שנים עד שנפתרו כל בעיות הבטיחות הכרוכות בשימוש במחולל האש המהפכני הזה. ושאלתי היתה – אם עלי להדליק נרות הערב, ואין לי אש בבית, מה אעשה? איך אני מקבל את האש בכדי להדליק נרות החנוכה?

והתשובות שקיבלתי היו – כמעט ללא יוצא מן הכלל – להשתמש באחת מ-3 השיטות המסורתיות: הניצוץ שנוצר מהכאת 2 אבני צור יחד, האש הנובעת מחיכוך 2 מקלות עץ ביחד או שימוש בזכוכית מגדלת (עם השמש). היו שהציעו לנצל את הברק(!), והיו שהעידו על כך שאכן הם ראו במו עיניהם ששיטות אלה נוסו והצליחו! אישית, אני מכיר רק את הזכוכית המגדלת. אך לצורך העניין, הצגתי את עצמי כאיש פשוט שאינו מתמצא בשיטות אלה בכלל, ואין לי אש בבית! מה אעשה?

ברוב המקרים, הייתי צריך לרמוז את התשובה שחיפשתי ושלדעתי היתה כל-כך מובנת מאליה (בעיניי לפחות, אך לא בעיני הצופים) והיא: **העברה!** פשוט אני הולך לשכן ומבקש ממנו להדליק לי נר שהבאתי לו, ושאותו אני לוקח חזרה הביתה, וממנו מדליק את מה שאני רוצה להדליק. בשביל זה, האנושות חיה במסגרת חברה [במיוחד היהודים], ולא כבודדים. להערכתך, בכל ההיסטוריה האנושית, רק קומץ קטן של אנשים היו צריכים להדליק "אש מאין". הרוב המכריע נעזרו ע"י הזולת והעבירו את האש מאחד לשני. אף אם הייתי מתעורר באמצע הלילה, וחשוך לי או קר לי, הייתי הולך לא לשכן, אלא למוקד ציבורי כדי לקחת ממנו את האש – המאפיה, הנפח, או אולי איזו "אש תמיד" בכיכר המרכזי בעיר, שעבור החזקתה אני משלם מסים או משהו...

מה שהפתיע אותי – אולי לא בצדק – הוא שהתפיסה הרווחת היום, גם אצל מבוגרים שאותם שאלתי, היא שאני צריך להתחיל מההתחלה, שאני צריך להמציא את הגלגל. וכי למה? הרי אפילו אופן הדלקת נרות חנוכה – באמצעות השמש – יכול ללמדנו כי כל הרעיון הוא להעביר אש מאחד לשני. ומה אומר, כדוגמא נוספת, יצחק אבינו כאשר הולך עם אביו, עם אברהם אבינו לעקידה? **"... הנה האש והעצים, ואיה השה לעולה?"** מה שאת יצחק מטריד הוא שאינו רואה את הכבש לקרבן. מה שאני שואל: מה זו האש שהוא רואה אותה? אלא, ככל הנראה, זהו לפיד בוער או גחלת או כיו"ב שדרכו אברהם אבינו מתכוון להדליק את עצי העולה כחלק מתהליך הקרבת הקרבן.

ואם למדים אנו שאת האש מעבירים כדי להדליק את החדש – בבחינת, **"זה נהנה וזה לא חסר"** [מסכת בבא קמא כ.]. – אזי נכון הדבר לנו כהורים וכמחנכים כי תפקידנו הוא

"לדוד מזמור, לה' הארץ ומלואה, תבל ויושבי בה." [תהלים כ"ד 1]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **ראשון** בשבת

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

יום א', ז' בטבת תשס"ח (16 בדצמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

להעביר מהאש שבנו לדור הצעיר, אלה שימשיכו אחרינו. חשוב שיבינו שלא עליהם לבנות עולם חדש, של יש מאין, אלא עולם שממשיך להיבנות על בסיס זה שהורשנו להם. לא פריטים בודדים הם, אלא הלולאה הבאה בשרשרת. ועוד יותר חשוב, שיבינו שהאש צריכה להיות לא אש של החרבה חלילה, אלא אש של תיקון.

נכנסנו זה עתה לימי טבת – ימים של גשם, של קור ושל חושך. ודווקא, בימים אלה, הקצרים ביותר שיש בשנה, מתחיל זמן שקיעת החמה לאחר. ירידה לשם עליה. גם בפרשת השבת שאותה קראנו אתמול, פר' "ויגש", בה יוסף מתוודע לאחיו, יורדים יעקב ובניו מצרימה, שם להתחיל תקופת גלות חשוכה וקשה. ומשם לעלות "ברכוש גדול" – בקבלת התורה במעמד הר סיני! כשם שה' מעביר קצת מהאש שלו אלינו, אנחנו מצווים להעביר את האש שלנו לדור הצעיר.

יהי רצון, עם סיום השביתה הארוך במיוחד במערכת החינוך, שכוחות ההוראה נטענו ויכולים עכשיו להעביר לתלמידים היקרים שלנו מהאש שלהם באיכות ובכמות הנדרשת בכדי לחדש את הלימודים ולהשלים את השנה בצורה המוצלחת ביותר! **שבוע טוב!**

"לדוד מזמור, לה' הארץ ומלואה, תבל ויושבי בה." [תהלים כ"ד 1]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום ראשון בשבת

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל